

Др МИЛОШ ЕРДЕЉАН (1907—1976)

Милош Ердељан се родио у Деви (Румунија) 12. децембра 1907. године од оца Милана и мајке Ане, рођ. Кањижа. Васпитан је у угледној побожној и честитој породици, која је дала више свештено-служитеља и у којој се та традиција преноси и до данас.

Основну школу и четири разреда средње школе Милош Ердељан је завршио у Сентандреји (Мађарска) са одличним успехом, богословију са матуром у Сремским Карловцима 1927. године такође са одличним успехом, а Богословски факултет у Београду 1931. године. И у току студија су професори запазили студиозан приступ Милоша Ердељана научним проблемима.

После дипломирања, Милош Ердељан је кратко време радио као службеник у будимској епархији у Сентандреји, а затим је био постављен за суплента гимназије у Бихаћу. Црквени суд Плашки му је 8. новембра 1935. године изрекао писмену похвалу за његов успешан катихетски рад у школској 1934/35. години.

Ујесен 1936. године је постављен за указног асистента Универзитета у Београду на катедри за Св. писмо Ст. завета Православног Богословског факултета. Милош Ердељан је на истом факултету положио докторски испит јуна 1940. године са темом „Одељци о Слузи Господњем у Ис. 40—55“. Због избијања рата, постављен је за доцента тек 1947. године, а за ванредног професора је изабран 1952. године. Осим Св. писма Ст. завета са Библијском историјом и археологијом, професор Милош Ердељан је предавао и Старојеврејски језик, а као велики познавалац и љубитељ црквене музике, неко време и Црквено појање са Правилном.

Када је Богословски факултет Београдског универзитета издвојен 1952. године из састава Универзитета и преузет од стране Српске православне цркве, професор Милош Ердељан је без икаквог двоумљења остао у својству доцента Богословског факултета СПЦ, иако су и њему, као и другим професорима Богословског факултета, нубени многи повољнији финансијски услови на Универзитету или некој другој установи.

Милош Ердељан је 1954. године рукоположен у чин ђакона, а нешто касније је унапређен у чин протођакона.

Предавања професора Милоша Ердељана су била редовна, стручна и интересантна. Професор Ердељан је био увек у току најновијих библијских кретања у свету. То му је било могуће јер је владао,

или се користио, многим страним језицима: руским, енглеским, немачким, мађарским, бугарским, а био је и одличан познавалац старих језика: старојеврејског, грчког и латинског. Његова систематизована литература из области Старог завета, коју је намеравао да објави, а која је остала у рукопису, веома је исцрпна, а бављење њоме му је била пасија.

Професор Ердељан је учествовао у комисијама за превод Светог писма на савремени језик, а често је представљао Српску цркву и Богословски факултет на конференцијама и симпозијумима.

Веома студиозан је и део Увода у *Св. писмо Ст. завета* који је 1958. године штампан у виду куцаних табака.

Професор др Милош Ердељан је умро 16. јула 1976. године у Београду, а сахрањен је у Сремским Карловцима.

Професор Милош Ердељан није писао много, али оно што је написао, урадио је савесно и сажето. Његови радови су:

1. *Одељци о Слузи Господњем код пророка Исаије*, Београд 1941. 114 стр.

2. *Новопронађени свитци старозаветних и других књига у близини Јерихона*, Зборник Православног богословског факултета I (1950) 193—198.

3. *Супституција имена Божјег у Старом завету*, Зборник Православног богословског факултета II (1951) 393—412.

Такође је професор Милош Ердељан написао неколико стручних приказа актуелних књига и догађаја:

1. Kittel Rud., *Biblia Hebraica*, „Богословље“ XIV (1939) св. 2. 189—192.

2. Johann Fischer, *Das Buch Isaias übersetzt und erklärt*, „Богословље“ XV (1940) св. 3 и 4. 314—316.

3. Martin Noth, *Geschichte Israels*, 4. Aufl., Göttingen 1959, „Богословље“ XIX (1960) св. 1 и 2. 86—87.

4. *Његова Светост Патријарх српски г. Герман на прослави хиљадугодишњице Свете горе Атонске*, Гласник СПЦ, авг.—септ. 1963, 331—344.

5. *Конференција представника богословских факултета у циљу припреме другог конгреса православног богословља у Букурешту*, „Богословље“ XXIII (1964) св. 1 и 2. 133—138.

Д. Милин